

SANTRAUKA

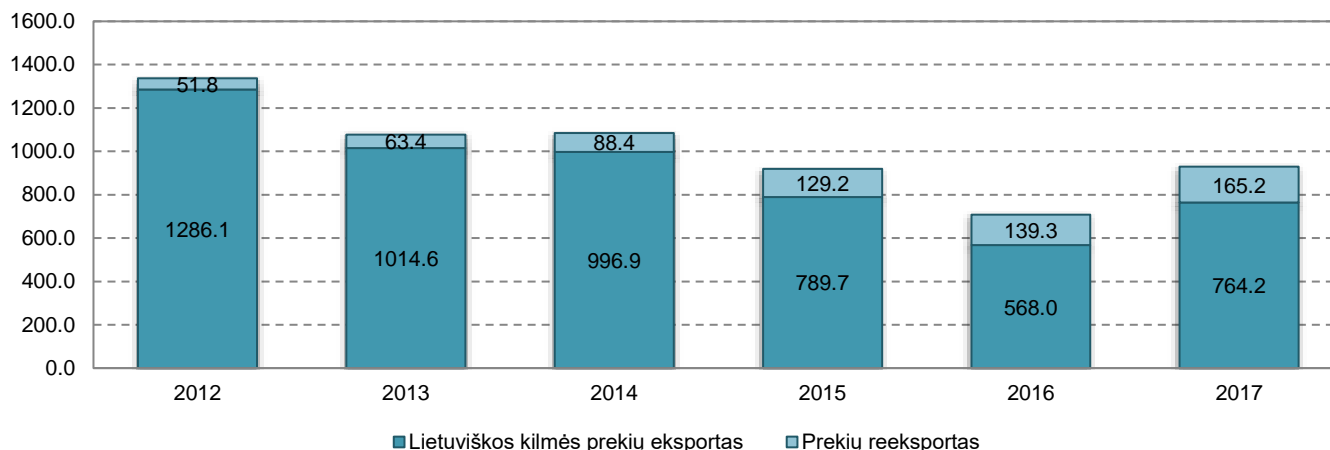
- ▶ Nyderlandai yra viena svarbiausių Lietuvos prekybos partnerių, patenkanti į didžiausių Lietuvos eksporto rinkų dešimtuką. 2017 m. prekių apyvarta vertė tarp šalių siekė 2401,6 mln. eurų, t.y. 25,9% daugiau negu 2016 m. Tokių prekių apyvartos teigiamą pokytį lėmė auganti tiek prekių eksporto tiek ir prekių importo vertė. Nyderlandai 2017 m. tarp Lietuvos užsienio prekybos partnerių pagal prekių prekybos apyvartą buvo 6, pagal eksportą – 9, o pagal importą – 6 vietoje. Nyderlandai yra antra šalis po Švedijos Karalystės pagal investicijų dydį Lietuvoje ir pirmoje vietoje pagal tiesiogines Lietuvos investicijas užsienyje.
- ▶ 2017 m. į Nyderlandus buvo eksportuota prekių už 929,4 mln. eurų, importuota – už 1472,1 mln. eurų. Palyginti su 2016 m., eksportas į Nyderlandus 2017 m. padidėjo 31,4%, importas – 22,7%.
- ▶ Lietuviškos kilmės prekių eksporto vertei į Nyderlandus ženklia įtaką daro mineralinio kuro eksporto dinamika. Ši prekių grupė skirtingais metais sudarydavo daugiau kaip du trečdalius visos lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės į Nyderlandus, o 2017 m. sudarė kiek daugiau nei penktadalį (21,8%) viso lietuviško eksporto į Nyderlandus vertės. Be mineralinio kuro, 2017 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės augimui didžiausią įtaką darė daugiau kaip dvigubai išaugusi tabako dirbinių eksporto vertė, dvigubai padidėjusi javų bei elektros mašinų ir įrenginių eksporto vertė. 2017 m. daugiausia eksportavome mineralinio kuro, alyvų ir jų distiliavimo produktų (21,8%), tabako ir perdirbto tabako pakaitalų (14,4%), baldų (10,4%) ir javų (5,7%). 2017 m. Nyderlandai buvo 7-ta svarbiausia lietuviškos kilmės prekių eksporto rinka.
- ▶ 2017 m. Nyderlandai buvo 9-a didžiausia rinka Lietuvos reeksportuotojams. Prekių reeksporto vertė sudarė 165,2 mln. eurų arba 18,6% daugiau nei 2016 m. 2017 m. daugiausia reeksportavome antžeminių transporto priemonių (17,5%), mašinų ir mechaninių įrenginių (16,4%), farmacijos produktų (16,1%), elektros mašinų ir įrenginių (11,2%) ir įvairių chemijos produktų (6,3%).
- ▶ 2017 m. Nyderlandai buvo 10-a didžiausia paslaugų eksporto rinka Lietuvai. Paslaugų eksporto vertė sudarė 335,6 mln. eurų iš kurių beveik 70% sudarė transporto paslaugos, 18% kitos verslo paslaugos, o apie 4% – kelionės.
- ▶ Lietuva 2017 m. importavo prekių iš Nyderlandų už 1472,2 mln. eurų, tai buvo 272,3 mln. eurų arba 22,7% daugiau nei prieš metus. Tokį importo vertės padidėjimą daugiausia lėmė 39,1 mln. eurų išaugęs katilų (boilerių), mašinų ir mechaninių įrenginių importas (nuo 170,8 mln. eurų 2016 m. iki 209,9 mln. eurų 2017 m.). 2017 m. labiausiai sumažėjo tabako ir perdirbto tabako pakaitalų importas (sumažėjo bemaž 3,4 mln. eurų, t.y. nuo 161,9 mln. eurų 2016 m. iki 191,1 mln. eurų 2017 m.). Nyderlandai buvo 6-ta svarbiausia Lietuvos importo rinka. Rusijai įvedus sankcijas, ženkliai smuko vaisių ir daržovių importas iš Nyderlandų.
- ▶ 2017 m. Nyderlandai buvo 15-a didžiausia paslaugų importo rinka Lietuvai. 2017 m. importavome paslaugų už 101,3 mln. eurų, tai buvo 6,9% daugiau nei 2016 m. Paslaugų importo struktūroje iš Nyderlandų dominuoja transporto paslaugos, kurių importo vertė 2017 m. sudarė 50,0% visų paslaugų importo vertės.
- ▶ Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių ir paslaugų eksportui į Nyderlandus yra šie: maisto produktai, chemijos pramonės gaminiai, mašinų ir įrangos gamyba, drabužių siuvimas (gamyba), tekstilės gaminių gamyba ir metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba.
- ▶ 2017 m. Lietuva užėmė 53-ą vietą Nyderlandų importo rinkų sąrašė.

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Nyderlandų pagrindiniai rodikliai 2015–2017 m.

	2015		2016		2017	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	4.0 %	9	3.1 %	10	3.5 %	9
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	5.8 %	7	4.2 %	9	4.9 %	7
Šalies dalis prekių reeksporte	1.4 %	9	1.5 %	11	1.5 %	9
Šalies dalis prekių importe	5.1 %	5	4.9 %	6	5.1 %	6
Paslaugos						
Šalies dalis paslaugų eksporte	3.9 %	9	3.9 %	10	4.0 %	10
Šalies dalis paslaugų importe	2.0 %	14	2.1 %	13	1.9 %	15

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

1 pav. Lietuvos eksportas į Nyderlandus 2012–2017 m., mln. eurų.

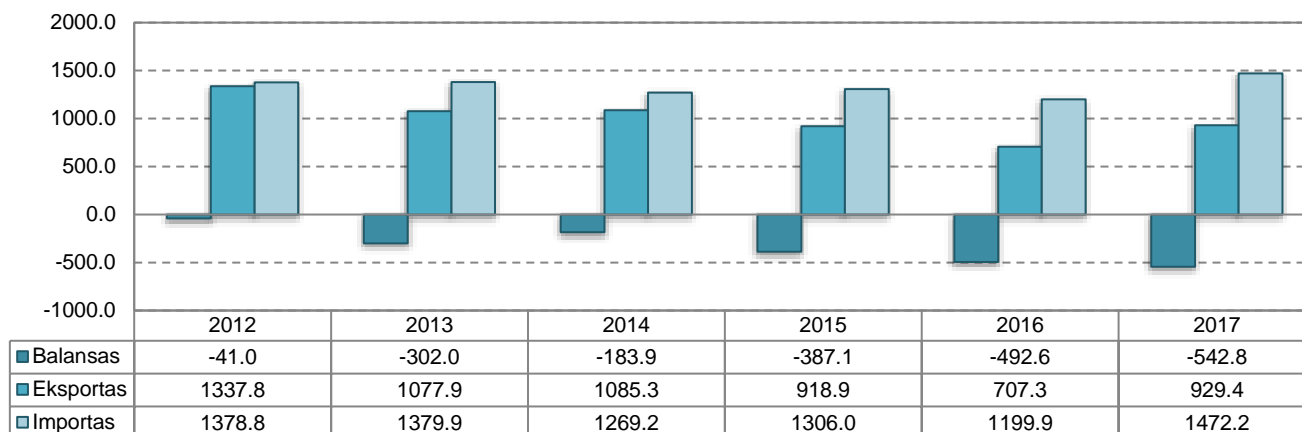

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

I. PREKYBOS BALANSAS

Nuo 2004 m. prekybos su Nyderlandais balansas dažniausiai buvo neigiamas, tačiau nuo 2009 m. iki 2012 m. Lietuva turėjo teigiamą prekybos balansą, daugiausia dėl to, kad 2009 m. ženkliai mažėjo importo vertė, o sekančiais metais sparčiai augo mineralinio kuro eksporto vertė. 2017 m. prekybos balansas buvo neigiamas ir sudarė 542,8 mln. eurų.

2 pav. Lietuvos ir Nyderlandų užsienio prekyba 2012–2017 m., mln. eurų.

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

II. LIETUVIŠKOS KILMĖS PREKIŲ EKSPORTAS

Lietuviškos kilmės prekių eksporto vertei į Nyderlandus ženkliai įtaką daro mineralinio kuro eksporto dinamika. Ši prekių grupė skirtingais metais sudarydavo daugiau kaip du trečdalius visos lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės į Nyderlandus, o 2017 m. sudarė kiek daugiau nei penktadalį (21,8%) viso lietuviško eksporto į Nyderlandus vertės. Be mineralinio kuro, 2017 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės augimui didžiausią įtaką darė daugiau kaip dvigubai išaugusi tabako dirbinių eksporto vertė, dvigubai padidėjusi javų bei elektros mašinų ir įrenginių eksporto vertė. 2017 m. daugiausia eksportavome mineralinio kuro, alyvų ir jų distiliavimo produktų (21,8%), tabako ir perdirbto tabako pakaitalų (14,4%), baldų (10,4%) ir javų (5,7%). 2017 m. Nyderlandai buvo 7-ta svarbiausia lietuviškos kilmės prekių eksporto rinka.

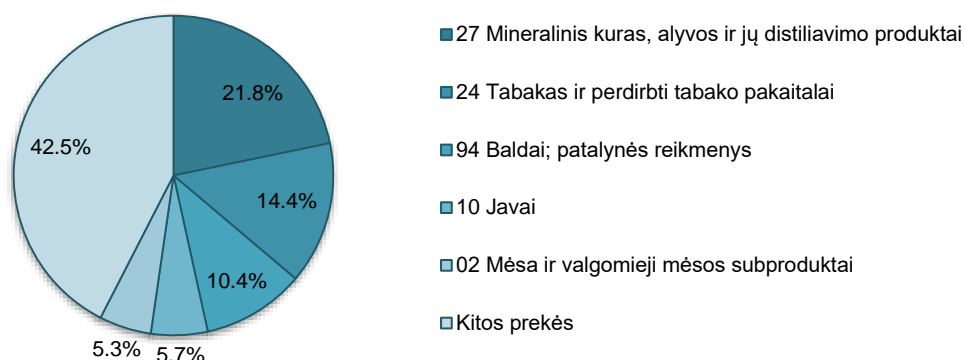
Pirmoje vietoje 2017 m. buvo mineralinio kuro, alyvų ir jų distiliavimo produktų eksportas, kuris sudarė 21,8% visos lietuviškos kilmės prekių eksporto į Nyderlandus vertės. Per metus šių produktų eksporto vertė išaugo daugiau negu tris kartus ir siekė 166,2 mln. eurų. Praktiškai visą šios prekių grupės eksportą sudarė skystasis kuras (mazutas) (85,1%) ir kitos sunkiosios alyvos.

Antroje vietoje pagal eksporto vertę 2017 m. buvo tabako dirbinių eksportas, kuris sudarė 14,4% viso lietuviškos kilmės prekių eksporto į Nyderlandus ir siekė 110,2 mln. eurų. Per 2017 m. šių gaminių eksporto vertė išaugo 64,0%. Visą šios prekių grupės eksportą sudarė cigaretės.

Trečioje vietoje pagal eksporto vertę 2017 m. buvo baldai. Šių gaminių eksporto vertė sudarė 10,4% viso lietuviškos kilmės prekių eksporto į Nyderlandus ir per 2017 m. padidėjo 0,3% iki 79,4 mln. eurų. Apie 76% šios prekių grupės eksporto vertės sudaro baldai, 11,1% – čiužiniai, patalynės reikmenys, kiek daugiau nei 4,8% – surenkamieji mediniai statiniai.

Ketvirtoje vietoje 2017 m. buvo javų eksportas, kuris sudarė 5,7% visos lietuviškos kilmės prekių eksporto į Nyderlandus vertės. Per metus šių produktų eksporto vertė išaugo daugiau negu dvigubai (55,6%) ir siekė 43,8 mln. eurų. Praktiškai visą šios prekių grupės eksportą sudarė kviečiai ir mėslynas (74,8%) ir kukurūzai (21,3%)

3 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Nyderlandus struktūra 2017 m., %

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

2 lentelė. Lietuviškos kilmės prekių eksportas į Nyderlandus pagal prekių rūšį, mln. eurų.

	2013	2014	2015	2016	2017
Viso:	1014.6	996.9	789.7	568.0	764.2
27 Mineralinis kuras, alyvos ir jų distiliavimo produktai	578.2	589.6	273.6	49.8	166.2
24 Tabakas ir perdirbti tabako pakaitalai	49.1	36.5	79.3	67.2	110.2
94 Baldai; patalynės reikmenys	55.0	56.8	72.4	79.1	79.4
10 Javai	12.9	2.9	7.5	28.1	43.8
02 Mėsa ir valgomieji mėsos subproduktai	26.7	37.2	45.1	40.0	40.3
44 Mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglys	26.9	31.6	34.2	37.9	39.2
85 Elektros mašinos ir įrenginiai bei jų dalys	9.4	8.8	6.2	24.8	37.7
87 Antžeminio transporto priemonės	6.1	12.3	25.8	19.8	28.4
38 Įvairūs chemijos produktai	4.3	4.3	12.0	40.4	26.9
04 Pienas ir pieno produktai	31.4	23.1	17.6	25.1	26.0
39 Plastikai ir jų dirbiniai	24.1	28.3	20.4	22.5	24.5
12 Aliejinių kultūrų sėklos ir vaisiai	40.5	52.4	52.0	10.5	18.5
84 Katilai (boileriai), mašinos ir mechaniniai įrenginiai	4.4	6.5	8.0	11.9	12.1
03 Žuvis ir vėžiagyviai, moliuskai ir kiti vandens bestuburiai	0.2	3.2	5.1	4.7	11.2
90 Optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisai	4.7	5.3	6.2	6.7	8.4
Kitos prekės	140.8	97.9	124.4	99.5	91.4

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

III. PREKIŲ IMPORTAS

Lietuva 2017 m. importavo prekių iš Nyderlandų už 1472,2 mln. eurų, tai buvo 272,3 mln. eurų arba 22,7% daugiau nei prieš metus. Tokį importo vertės padidėjimą daugiausia lėmė 39,1 mln. eurų išaugęs katilų (boilerių), mašinų ir mechaninių įrenginių importas (nuo 170,8 mln. eurų 2016 m. iki 209,9 mln. eurų 2017 m.). 2017 m. labiausiai sumažėjo tabako ir perdirbto tabako pakaitalų importas (sumažėjo bemaž 3,4 mln. eurų, t.y. nuo 161,9 mln. eurų 2016 m. iki 191,1 mln. eurų 2017 m.). Nyderlandai buvo 6-ta svarbiausia Lietuvos importo rinka. Rusijai įvedus sankcijas, ženkliai smuko vaisių ir daržovių importas iš Nyderlandų.

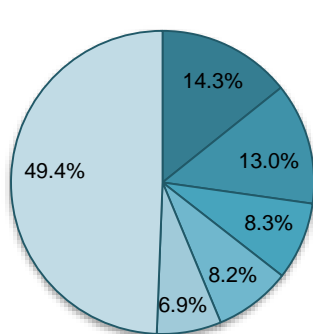
Pirmoje vietoje pagal importo vertę 2017 m. buvo mašinų ir mechaninių įrenginių importas, sudaręs beveik 14,3% visos importo vertės ir per metus išaugęs beveik 22,9%. Didžiąją dalį šios prekių grupės importo dalį 2017 m. sudarė: automatinių duomenų apdorojimo mašinos ir jų įtaisai, mašinos, naudojamos maisto produktų arba gėrimų pramoniniam paruošimui arba gamybai, tabako paruošimo arba perdirbimo mašinos, spaudos mašinos, spausdinančios naudojant plokštes, cilindrus ir kitus spaudos elementus.

Antroje vietoje pagal importo vertę 2017 m. buvo elektros mašinos ir įrenginiai, kurios sudarė 13% viso importo iš Nyderlandų vertės. Šių gaminių importas per metus išaugo 18,1% nuo 161,9 mln. eurų iki 191,1 mln. eurų. 2017 m. daugiausia į šalį importavome telefonų telefonų (60,6%) ir balso, vaizdo ar kitų duomenų priėmimo, keitimo ir perdavimo arba atkūrimo aparatūros (11,5%).

Trečioje vietoje pagal importo vertę 2017 m. buvo augantys medžiai ir kiti augalai. Jų importavome už 122,4 mln. eurų. Tai yra 7,8% daugiau negu 2016 m. Daugiausia importavome šių prekių: chrizantemų ir rožių.

Ketvirtoje vietoje pagal importo vertę 2017 m. buvo antžeminio transporto priemonės, kurios sudarė apie 8,3% viso importo iš Nyderlandų 2017 m. vertės. 2017 m. antžeminio transporto priemonių importavome už 120,4 mln. eurų, 42,3% daugiau negu 2016 m.

4 pav. Prekių importo iš Nyderlandų struktūra 2017 m., %.

- 84 Katilai (boileriai), mašinos ir mechaniniai įrenginiai; jų dalys
- 85 Elektros mašinos ir įrenginiai bei jų dalys
- 06 Augantys medžiai ir kiti augalai
- 87 Antžeminio transporto priemonės, išskyrus geležinkelio ir tramvajaus riedmenis
- 08 Valgomieji vaisiai ir riešutai
- Kitos prekės

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

3 lentelė. Prekių importas iš Nyderlandų pagal prekių rūšį, mln. eurų.

Prekių rūšis (pagal KN)	2013	2014	2015	2016	2017
Iš viso:	1379.9	1269.2	1306.0	1199.9	1472.2
84 Katilai (boileriai), mašinos ir mechaniniai įrenginiai	147.9	191.4	203.5	170.8	209.9
85 Elektros mašinos ir įrenginiai bei jų dalys	45.1	66.8	157.6	161.9	191.1
06 Augantys medžiai ir kiti augalai	78.8	92.2	116.1	113.5	122.4
87 Antžeminio transporto priemonės	143.1	71.0	62.2	84.6	120.4
08 Valgomieji vaisiai ir riešutai	228.8	183.1	130.5	73.8	101.3
29 Organiniai chemijos produktai	13.8	30.2	26.5	54.8	84.2
30 Farmacijos produktai	51.5	54.8	90.8	56.9	67.5
Kitos prekės	671.0	579.8	519.0	483.6	575.4

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių ir paslaugų eksportui į Nyderlandus yra šie: maisto produktai, chemijos pramonės gaminiai, mašinų ir įrangos gamyba, drabužių siuvimas (gamyba), tekstilės gaminių gamyba ir metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba.

4 lentelė. Perspektyviausios prekių grupės lietuviškos kilmės eksportui į Nyderlandus.

Sektoriai	Eksporto galimybių skaičius
Maisto produktų gamyba	180
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	135
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	131
Drabužių siuvimas (gamyba)	119
Tekstilės gaminių gamyba	98
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	73
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	67
Pagrindinių metalų gamyba	57
Plastikinių gaminių gamyba	56
Kita gamyba	52
Elektros įrangos gamyba	47
Nemetalo mineralinių produktų gamyba	45
Popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba	43
Žemės ūkis	42
Medienos bei medienos ir gaminių gamyba	31
Odos ir odos dirbinių gamyba	21
Kitų transporto priemonių ir įrangos gamyba	18
Variklių transporto priemonių, priekabių ir puspriekabių gamyba	16
Baldų gamyba	15
Pagrindinių vaistų pramonės gaminių ir farmacinių preparatų gamyba	14
Gėrimų gamyba	13
Leidybinė veikla	9

Žvejyba ir akvakultūra	6
Kūrybinė, meninė ir pramogų organizavimo veikla	3
Rafinuotų naftos produktų gamyba	3
Tabako gaminių gamyba	2
Atliekų surinkimas, tvarkymas ir šalinimas; medžiagų atgavimas	1
Spausdinimas ir įrašytų laikmenų tiražavimas	1
Iš viso:	1298

Šaltiniai: VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai.

V. PASLAUGŲ EKSPORTAS

2017 m. Nyderlandai buvo 10-a didžiausia paslaugų eksporto rinka Lietuvai. Paslaugų eksporto vertė sudarė 335,6 mln. eurų iš kurių beveik 70% sudarė transporto paslaugos, 18% kitos verslo paslaugos, o apie 4% – kelionės.

5 lentelė. Paslaugų eksportas į Nyderlandus pagal paslaugų rūšį, mln. eurų.

Kategorija	2016	2017	2017 metinis pokytis, %
Iš viso:	266.2	335.6	26.1%
Transporto paslaugos	178.1	233.5	31.1%
Kitos verslo paslaugos	50.7	60.6	19.6%
Kelionės	14.0	13.7	-2.4%
Techninės priežiūros ir remonto paslaugos	12.0	10.4	-13.2%
Telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinės paslaugos	7.5	10.1	35.0%
Kitos paslaugų rūšys	4.0	7.3	85.1%

Šaltiniai: Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai. • Konfidencialūs duomenys

VI. PASLAUGŲ IMPORTAS

2017 m. Nyderlandai buvo 15-a didžiausia paslaugų importo rinka Lietuvai. 2017 m. importavome paslaugų už 101,3 mln. eurų, tai buvo 6,9% daugiau nei 2016 m. Paslaugų importo struktūroje iš Nyderlandų dominuoja transporto paslaugos, kurių importo vertė 2017 m. sudarė 50,0% visų paslaugų importo vertės.

6 lentelė. Paslaugų importas iš Nyderlandų pagal paslaugų rūšį, mln. eurų.

Kategorija	2016	2017
Iš viso:	94.7	101.3
Transporto paslaugos	44.9	50.6
Kitos verslo paslaugos	22.9	26.7
Telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinės paslaugos	11.1	7.9
Kelionės	5.4	6.0
Mokėjimai už intelektualinės nuosavybės naudojimą	6.0	5.8
Kitos paslaugų rūšys	4.4	4.3

Šaltiniai: Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ paskaičiavimai. • Konfidencialūs duomenys

VII. NYDERLANDŲ PREKIŲ IMPORTAS

2017 m. Lietuva užėmė 53-ą vietą Nyderlandų importo rinkų sąrašė.

7 lentelė. Nyderlandų importas pagal šalis, mlrd. eurų.

Šalis	2013	2014	2015	2016	2017
Viso:	444.0	443.6	461.6	456.2	508.2
Kinija	53.1	56.6	66.5	64.0	82.7
Vokietija	63.0	63.1	66.3	68.1	76.6
Belgija	37.0	37.0	38.2	38.4	42.9
JAV	28.1	28.1	34.6	35.6	34.6
Jungtinė Karalystė	26.5	24.1	21.4	22.2	23.9
Rusija	27.1	23.1	15.0	16.7	19.9
Prancūzija	17.5	17.8	17.3	16.0	17.0
Italija	8.0	8.1	9.1	9.3	10.4
Japonija	9.9	9.3	10.3	9.9	9.7
Lenkija	5.7	6.2	7.8	8.2	8.8
Ispanija	6.4	6.7	7.6	8.0	8.6
Norvegija	12.0	13.3	10.8	7.9	8.6
Švedija	6.8	6.6	7.0	7.0	7.3
Kitos šalys	142.7	143.5	149.6	144.9	157.3

Šaltinis: Trademap

8 lentelė. Nyderlandų importas pagal prekių rūšį, mlrd. eurų.

Prekių rūšis (pagal KN)	2013	2014	2015	2016	2017
Viso:	444.0	443.6	461.6	456.2	508.2
27 Mineralinis kuras, mineralinės alyvos ir jų distiliavimo produktai	110.5	98.8	74.2	63.1	77.2
85 Elektros mašinos ir įrenginiai bei jų dalys	49.4	51.8	67.3	66.2	76.9
84 Katilai (boileriai), mašinos ir mechaniniai įrenginiai	53.7	54.9	59.4	59.3	66.7
87 Antžeminio transporto priemonės	19.5	20.9	24.3	26.1	27.6
90 Optikos, fotografijos, matavimo, medicinos prietaisai	16.3	16.9	18.9	20.2	21.4
30 Farmacijos produktai	14.6	17.1	18.9	20.0	20.8
29 Organiniai chemijos produktai	16.5	15.0	15.7	13.4	14.7
39 Plastikai ir jų dirbiniai	11.4	12.0	13.0	13.2	14.3
72 Geležis ir plienas (juodieji metalai)	9.3	9.5	9.2	8.9	10.4
76 Aliuminis ir aliuminio dirbiniai	5.6	6.6	6.8	6.6	7.6
38 Įvairūs chemijos produktai	5.6	5.7	5.9	6.3	7.2
73 Dirbiniai iš geležies arba iš plieno (iš juodųjų metalų)	5.5	5.8	6.0	6.4	7.1
Kitos prekės	125.8	128.3	142.1	146.5	156.1

Šaltinis: Trademap.